

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Litaveczi János (felperesi képviselő címe) ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a Dr. Szász I. Attila Ügyvédi Iroda (alperesi képviselő címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen kölcsön visszafizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. július 6. napján meghozott 10.P.20.063/2007/31. számú ítélete ellen a felperes részéről 32. és 33. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy az elsőfokú perköltség jogosultja az alperes.

A le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperes leszállított keresetében 5.000.000 forint és ennek 2005. augusztus 1-jétől a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Előadta, hogy az adós által aláírt elismervény szerint 2003. július 28-án 5.000.000 forintot adott az alperesnek kölcsön 3 hónapra, aki vállalta, hogy havi 50.000 forint kamattal azt november 1-jén visszafizeti. A kamatot az alperes rendszeresen törlesztette, de a kölcsön összegét felszólítása ellenére sem fizette vissza.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Védekezése szerint nem tartozik a felperesnek, mivel a kölcsönt 2003. október 19-én - tanúk jelenlétében - hiánytalanul visszafizette.

Az elsőfokú bíróság ítéletével elutasította a keresetet és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek 312.500 forint perköltséget. Megállapította, hogy a le nem rótt 300.000 forint összegű kereseti illetéket az állam viseli.

Az ítélet jogi indokolása szerint az I. rendű alperes bizonyította, hogy a kölcsönkapott 5.000.000 forintot 2003. október 19-én készpénzben visszafizette K. F. és a felperes élettársa jelenlétében. Ezt alátámasztja az a 2003. október 19-i keltezésű, sajátkezűleg írt felperesi nyilatkozat, miszerint a kért összeg kamattal együtt visszafizetésre került. Az okiratból ugyan nem állapítható meg, hogy az az 5.000.000 forintos kölcsönre vonatkozik, de az egyéb körülmények egyértelműen erre utalnak. Ezek közé tartozik, hogy a felperesnél - előadása szerint - már nem lelhető fel a kölcsönszerződés, holott a tartozás fennállása esetén nyilvánvalóan megtartotta volna. E tekintetben a felperes szavahihetőségét jelentősen gyengítette, hogy egy másik, 600.000 forint összegű kölcsönrel kapcsolatban alaptalan tényelődást tett. Az tisztázódott, hogy a 600.000 forintos kölcsönrel nem hozható összefüggésbe a 2003. október 19-i elismervény, ezért az nyilvánvalóan az 5.000.000 forint visszafizetésére vonatkozik. A kihallgatott tanúk jelen voltak az 5.000.000 forint visszaadásakor, így vallomásuk szintén a teljesítést bizonyítja. Elfogultságukat nem alapozza meg az alperesekkel fennálló hozzátartozói viszonyuk, ezért vallomásuk mellőzésére nem volt ok. **S-M. J.** írásbeli nyilatkozata ugyancsak az alperesi előadást támasztotta alá azzal, hogy a felperestől hallotta, miszerint az 5.000.000 forint visszafizetésre került. Az elsőfokú bíróság a kölcsön teljesítése folytán a felperes alaptalan keresetét elutasította.

Az ítélet ellen a felperes jelentett be fellebbezést, melyben annak megváltoztatását és keresete teljesítését kérte.

Kétségbe vonta, hogy a felsorakoztatott bizonyítékok alkalmasak lennének a kölcsön visszafizetésének a bizonyítására. Vélekedése szerint a 2003. október 19-i nyilatkozatból nem állapítható meg, hogy az milyen ügyletre, milyen összegre és kinek a személyére vonatkozik. Ráadásul egy másolatban rendelkezésre álló okiratra van rávezetve a közjegyzői hitelesítés, amely nem tudni, miként került az alpereshez. Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a felek között mindössze két kölcsönügylet volt. Az alperes is megemlítette, hogy gondozási, illetve eltartási viszonyban álltak egymással, amelynek keretében többször volt közöttük pénzmozgás, így ezek bármelyikére vonatkozhatott a 2003. október 19-i nyilatkozat. Az is életszerűtlen, hogy az I. rendű alperes nem kért egyértelmű átvételi elismervényt, illetve nem átutalással, hanem idegen személyek előtt történő készpénzáttalalással fizette vissza a kölcsönt. Sérelmezte, hogy **S-M. J.** rá nézve kedvezőtlen tartalmú beadványát a bíróság figyelembe vette, noha ő nem peres fél, és egyébként sem lett volna akadálya a tanúként történő kihallgatásának, hiszen az első nyilatkozata beadásakor Magyarországon tartózkodott.

Az elsőfokú bíróság ítéletének jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, ezért azt az ítéltábla teljes terjedelmében felülbírálta.

Az ítéltábla mindenekelőtt rögzíti, hogy az elsőfokú bíróság ítélete pontatlan a tekintetben, hogy az indokolási részéből kitűnően két - I. és II. rendű - alperes vett részt az eljárásban, de a fejrészben csak egyetlen alperest sorolt fel. Ez az ellentmondás abból adódott, hogy a korábbi II. rendű alperes: K. F. az elsőfokú

tárgyalás berekesztésekor már nem állt perben, mivel közte és a felperes között a per megszüntetésre került (10.P.20.063/2007/30-I. végzés).

Az ítélet tábla ezt figyelembe véve úgy tekintette, hogy a II. rendű alperesi megjelölés **K. F**-re vonatkozott.

A felperes fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, amit az ítélet tábla annak rögzítésével egészít ki, hogy az 5.000.000 forint összegű kölcsönt az alperes 2003. október 19-én készpénzben visszafizette a felperesnek.

Ennek megtörténte az elsőfokú ítélet indokolásából egyértelműen kitűnik, de mivel annak tényszerű megállapítása elmaradt, ezért azt az ítélet tábla pótolta.

Az így kiegészített tényállás alapján az ítélet tábla az elsőfokú bíróság érdemi döntésével és az indokolással is egyetértett, erre figyelemmel annak megismétlését mellőzi, és a Pp. 254. § (3) bekezdése értelmében visszautal az elsőfokú ítéletben részletesen kifejtett helyes indokokra. Ezt csupán a fellebbezésre tekintettel egészít ki a következőkkel.

A felperes keresete a Ptk. 277. § (1) bekezdése alapján a kölcsönszerződés teljesítésére irányult. Az alperes azzal védekezett, hogy a visszafizetés már megtörtént, vagyis nem tartozik a felperesnek. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelésével arra a következtetésre jutott, hogy az alperes a kölcsön visszafizetési kötelezettségének eleget tett, ezért a keresetet elutasította.

A felperes fellebbezésében a bizonyítékok mérlegelését kifogásolta, azt, hogy az elsőfokú bíróság tévesen értékelte a rendelkezésre álló okiratokat és túlzott bizonyító erőt tulajdonított a tanúvallomásoknak, valamint az eljárási szabályok megsértésével vette figyelembe **S-M. J.** írásbeli nyilatkozatát. Kiemelten hangsúlyozta, hogy a visszafizetés alátámasztására elfogadott irat olyan hevenyészett fénymásolat, ami nem tudható, hogy mire vonatkozik, és annak eredetije sem került bemutatásra.

A fellebbezési érveléstől eltérően a 2003. október 19-i keltetésű irat kiállítására vonatkozóan az alperes megfelelő magyarázatot adott. Elmondta, hogy a visszafizetés tényét a felperes rávezette az eredeti elismervény hátoldalára (vagyis az 5.000.000 forint általa történő átvételének elismeréséről szóló iratra), amit magánál tartott. Neki egy külön lapot adott át, de az azon lévő szöveg megegyezik az eredetire rávezetett szöveggel (14. jegyzőkönyv). Ezt a nála lévő iratot csatolta be az alperes bizonyítékként, ami tehát nem a felperesnél maradt elismervény hátoldalának a fénymásolata, hanem a felperes által a részére átadott külön irat. Ennél fogva a közjegyző ezt az előtte bemutatott eredeti iratot látta el hitelesítéssel. A felperesnél maradt eredeti elismervény meglétére is merült fel adat. Dr. **K. P. B.** , a felperesnek a per korábbi szakaszában eljáró ügyvédje ugyanis a 2008. január 30-i tárgyaláson bejelentette, hogy az 5.000.000 forintos kölcsönrel kapcsolatos okirat eredetben rendelkezésre áll, azt ő már látta, ezért vállalta becsatolását (8. jegyzőkönyv). Erre egyébként - az alperes indítványára - az elsőfokú bíróság is

felhívta a felperesi képviselőt, de az eredeti irat csatolására nem került sor, miután a felperes személyes meghallgatása során azt állította, hogy az eredeti kölcsönszerződése nincsenek meg (15. jegyzőkönyv).

A felperes és ügyvédje ellentmondó nyilatkozata alapján az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a felperes hátrányára, hogy az eredeti irat bemutatása nélkül nem volt ellenőrizhető, hogy az alperes által állított feljegyzés megtörtént-e.

A felperes által „hevenyészettnak” nevezett, 29/A/6. szám alatt csatolt irat megtekintése után a felperes kijelentette, hogy a tartalmára nem emlékszik, de megerősítette, hogy az írás nagyon hasonlít az övére, azt sem zárta ki, hogy ő írta, és az aláírást egyértelműen sajátjának ismerte el (15. jegyzőkönyv 3. oldala).

Eszerint a felperes tette a nyilatkozatot, ezért tudnia kellett, hogy az mire vonatkozik, vagyis elvárható lett volna tőle, hogy magyarázatot adjon a létrejöttére. Az elsőfokú bíróság fel is hívta a felperest annak bejelentésére, hogy a 2003. október 19-i elismervény mivel összefüggésben született (29. jegyzőkönyv). A felperesi képviselő vállalta, hogy a 2003. október 19-i irattal kapcsolatban a felperest személyesen nyilatkoztatja, ennek ellenére a következő tárgyaláson azt adta elő, hogy nem tudja megjelölni, a nyilatkozat valójában a felperes részéről mire vonatkozott (30. jegyzőkönyv). E mulasztásra figyelemmel a felperes nem tett eleget bizonyítási kötelezettségének, amit az elsőfokú bíróság e tekintetben is helytállóan értékelt a hátrányára.

A 2003. október 19-i nyilatkozat megfogalmazása szerint is kölcsönügyletre utal a „kért összeg és annak kamata” felemlítésével. Emiatt - a fellebbezési érveléstől eltérően - nem kapcsolható más jellegű jogviszonyhoz, pl. a tartás keretében lezajlott pénzmozgáshoz. Azt viszont maga a felperes erősítette meg, hogy a másik kölcsön teljesítve lett, illetve azt, hogy annak kamatai elengedését másik okirat támasztja alá.

A nyilatkozat tartalmából kiindulva tehát az elsőfokú bíróság okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a 2003. október 19-i okirat az 5.000.000 forintos kölcsön visszafizetését bizonyítja.

A kifejtettek szerint a felperestől származó írásbeli nyilatkozat mint okirati bizonyíték önmagában is bizonyította a kölcsön teljesítését. Ennél fogva nem volt jelentősége annak, hogy a visszafizetésnél jelen lévő tanúk az alperes hozzátartozói voltak, nevezetesen a nagykorú lánya és a sógora. Vallomásuk ugyanis nem egyedüli bizonyítékként szolgál az alperesi védekezés alátámasztására, hanem az okirati bizonyítékot egészíti ki.

Ugyanez vonatkozik **S-M. J.** írásbeli nyilatkozatára. Az elsőfokú bíróság nem kizárólag erre alapozta a kölcsön visszafizetésével kapcsolatos ténymegállapítását. Ez a nyilatkozat beilleszkedett azon más bizonyítékok sorába, melyek az alperesi védekezést alátámasztották. Figyelembevételre nem sértette az eljárási szabályokat, mivel a Pp. 3. § (5) bekezdése lehetővé teszi minden olyan bizonyíték felhasználását, amely a tényállás felderítésére alkalmas.

Összefoglalóan megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokat okszerűen, logikai ellentmondástól mentesen értékelte és abból helyes következtetéseket vont le. Mivel eljárása megfelelt a Pp. 206. § (1) bekezdésében előírtaknak, ezért a bizonyítékok felülmérlegelésére nincs ok.

A bizonyítékok viszont nem a felperesi kölcsönkövetelés fennállását (Ptk. 523. § (1) bekezdés), hanem azt támasztják alá, hogy az alperes szerződésszerűen teljesített. Erre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Annak rendelkezését annyiban pontosította, hogy az elsőfokú perköltség jogosultjaként - „alperesek” helyett - az egyetlen perben álló alperest jelölte meg.

A másodfokú eljárással kapcsolatban az alperesnek igazolt perköltsége nem merült fel, ezért az ítéltábla mellőzte az eredménytelenül fellebbező felperes másodfokú perköltségben való marasztalását.

A felperes teljes személyes költségmentessége folytán a le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdés és 14. §-a szerint az állam viseli.

Budapest, 2012. február 10.

. Szabó Klára s.

a tanács elnöke

. Csordás Csilla s.k.. Sándor Ottó s.k.

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: